

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro kariérové poradce na SŠ

Autorský tým:

PhDr. Maria Bezchlebová, Mgr. Jaroslav Dadok, Ing. Mgr. Jiřina Gabrielová, RNDr. Robert Gamba, Mgr. Vladimír Kolder, Doc. PaedDr. Jiří Kropáč, CSc., PhDr. Helena Marinková, Ing. Hana Petruš, Paedr. Jiří Polášek, Doc. Ing. Berta Rychlíková, CSc., Doc. Ing. Čestmír Serafín, Dr., Ing. Jiří Strádal, Mgr. Mario Stretti, Ing. Svatopluk Slovák, PhD., PhDr. Helena Úlovcová, Mgr. Richard Veleta, Mgr. Marek Velas

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah:

OBSAH:	3
1. PROFIL ABSOLVENTA	4
1.1. VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
1.2. UPLATNĚNÍ ABSOLVENTA.....	4
2. CHARAKTERISTIKA PROGRAMU	5
2.1. CHARAKTERISTIKA OBSAHU PROGRAMU DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	5
2.2. VSTUPNÍ POŽADAVKY	5
3. UČEBNÍ PLÁN	5
4. MODULY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	6
PROBLEMATIKA SEBEPOZNÁNÍ A SAMOSTATNÉHO ROZHODOVÁNÍ	6
ORIENTACE VE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVĚ	8
ORIENTACE VE SFĚŘE PRÁCE A PRÁCE S INFORMACEMI.....	10
VSTUP NA TRH PRÁCE	14
PROBLEMATIKA PŘEDČASNÝCH ODCHODŮ.....	17
PODNIKÁNÍ.....	19
PRACOVNĚ PRÁVNÍ VZTAHY.....	21
PORADENSKÁ KOMUNIKACE	24

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Profil absolventa

1.1. Výsledky vzdělávání

Absolvent vzdělávacího programu:

- charakterizuje základní principy pro realizaci poradenského procesu,
- využívá základní principy mezilidské komunikace a faktory, které ji ovlivňují i její možná úskalí,
- uvede základní faktory charakterizující svět práce,
- popíše základní strukturu české vzdělávací soustavy,
- charakterizuje problémy, které přináší kariérové rozhodování,
- stanoví základní ukazatele trhu práce,
- získává informace o aktuálním stavu na trhu práce v ČR,
- popíše možnosti uplatnění po absolvování různých skupin oborů,
- má přehled o hlavních oblastech pracovního uplatnění,
- stanoví rozdíly v náročnosti studia a v šancích u přijímacího řízení,
- popíše způsoby získávání zaměstnání,
- využívá relevantní právní předpisy z pracovně právní oblasti,
- podporuje vhodné chování klienta při přijímacím pohovoru,
- nabízí alternativy profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání klienta,
- určí základní rysy podnikání (podstata a formy podnikání, rozdíly mezi podnikáním a zaměstnaneckým poměrem),
- charakterizuje obsah kariérového vzdělávání a poradenství na SŠ,
- popíše kritéria, která jsou při volbě povolání významná,
- identifikuje žáky se specifickými vzdělávacími potřebami,
- ovládá základní poradenské techniky,
- využívá dostupné učební texty a pracovní listy k sebezpoznávání klientů,
- aplikuje alespoň některý test nebo dotazník zájmů,
- doporučí vhodné profesní směry na základě žákových zájmů a předpokladů,
- vede klienty k tvorbě představ a plánů vlastní kariérové dráhy,
- připraví, vede a vyhodnotí individuální rozhovor s žákem a rodiči,
- doporučuje optimální instituci pro hlubší identifikaci žákových předpokladů a psychodiagnostiku,
- dokáže identifikovat možné profesní potíže vzhledem ke své osobnosti (sebereflexe), cesty k prohloubení své profesionality a způsoby překonávání problémů profesních i osobních, s profesí souvisejících,
- disponuje znalostmi o interpersonálních strategiích a formách komunikace v pedagogickém sboru; znát prostředky pro ovlivňování pozitivních postojů k reformě a tím i pozitivního sociálního klimatu ve sboru,
- analyzuje základní faktory ovlivňující vzdělávání dospělých a uvede příklady, jak je možné se s nimi vyrovnat ve vzdělávacím procesu.

1.2. Uplatnění absolventa

Absolvent bude působit jako pedagogický pracovník ze střední školy, který na své škole působí v roli kariérového poradce.

Bude připraven k tomu, aby v souladu s potřebami klienta vykonával specializované poradenské činnosti týkající se:

- rozvoje profesních kompetencí,
- vzdělávacího systému,
- trhu práce,
- informací o vzdělávací nabídce,
- výběru školy, rekvalifikací, kurzů, zahraničních stáží,
- informací souvisejících s podnikáním,
- předčasných odchodů.

Absolvent navíc získá informační základnu pro variabilní kariérové poradenství k různým druhům klientů a praktické zkušenosti:

- se základy poradenské komunikace,
- s vedením poradenského rozhovoru,
- s tvorbou podkladů pro pohyb klienta na trhu práce,
- se simulací přijímacího pohovoru,
- s použitím metod pro skupinový rozvoj profesních kompetencí.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Absolvent také navíc získá a:

- dokáže identifikovat své možné profesní potíže vzhledem ke své osobnosti (sebereflexe), cesty k prohloubení své profesionality a způsoby překonávání problémů profesních i osobních, s profesí souvisejících;
- disponuje znalostmi o interpersonálních strategiích a formách komunikace v pedagogickém sboru; uplatňuje prostředky pro ovlivňování pozitivních postojů k reformě a tím lépe také přispívá k pozitivnímu sociálnímu klimatu ve sboru;
- je schopen analýzy základních faktorů ovlivňujících vzdělávání dospělých a ví, jak je možné se s nimi vyrovnat ve vzdělávacím procesu.

2. Charakteristika programu

2.1. Charakteristika obsahu programu dalšího vzdělávání

Program je členěn do celkem osmi modulů.

Program bude realizován kombinovanou formou. Část programu bude tvořena prezenčními přednáškami a část řízenou distanční formou. Pro distanční formu vzdělávání jsou ke každému modulu připraveny studijní texty.

2.2. Vstupní požadavky

Studium je určeno pro kvalifikované vyučující (dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících).

3. Učební plán

NÁZEV STUDIJNÍHO MODULU	kód	přednášky	distanční forma	hodinová dotace celkem
<i>Problematika sebepoznání a samostatného rozhodování</i>	<i>K1</i>	4	11	15
<i>Orientace ve vzdělávací soustavě</i>	<i>K2</i>	0	10	10
<i>Orientace ve sféře práce a práce s informacemi</i>	<i>K3</i>	6	15	21
<i>Vstup na trh práce</i>	<i>K4</i>	14	5	19
<i>Problematika předčasných odchodů ze vzdělávání</i>	<i>K5</i>	2	7	9
<i>Podnikání</i>	<i>K6</i>	10		10
<i>Pracovně právní vztahy</i>	<i>K7</i>	0	14	14
<i>Poradenská komunikace</i>	<i>K8</i>	10	12	22
CELKEM		46	74	120

Optimální trajektorie – moduly lze realizovat v libovolném pořadí.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Moduly vzdělávacího programu

Název modulu:	<i>Problematika sebepoznání a samostatného rozhodování</i>	Kód modulu:	K1
Nominální délka:	15 hodin (11 hodin distanční forma vzdělávání a 4 hodiny přednášky)	Počet kreditů:	
Typ modulu:	Povinný - kombinovaný	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Viz. Vstupní předpoklady uchazeče		
Stručná anotace vymezující cíle:			
Cílem modulu je připravit absolventa programu na cílevědomou poradenskou práci se žáky a jejich rodinami týkající se typických situací při rozhodování o budoucím pracovním uplatnění. Obsahem modulu jsou témata: pedagogická diagnostika, priority a aspirace žáků a jejich rodin, vlivy na rozhodování žáka, podpůrné systémy v oblasti kariérového rozhodování.			
Předpokládané výsledky:			
<u>Absolvent modulu bude schopen:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> • uvést, vysvětlit a zhodnotit základní vlivy utvářející sebepojetí, sebevědomí a sebehodnocení dětí a mladých lidí; • zvolit ve spolupráci s žákem a jeho rodinou vhodný diagnostický nástroj pro volbu studia a povolání a tuto volbu vysvětlit; • facilitovat kariérové rozhodování žáka ve spolupráci s rodinou na základě identifikovaného osobnostního profilu žáka • uvést a charakterizovat základní vlivy na rozhodování žáka a zhodnotit závažnost těchto vlivů; • vyjmenovat podpůrné systémy pro kariérové rozhodování žáků na regionální i nadregionální úrovni a vysvětlit na příkladech možnosti jejich využití ve prospěch žáka; • podporovat žáky a jejich rodiny v procesu kariérového rozhodování, podporovat žákovo sebevědomí a sebeuvědomění. 			
Obsah modulu:			
<ul style="list-style-type: none"> • utváření sebevědomí, sebedůvěry, sebepojetí a sebehodnocení v kontextu sociálních vztahů žáka v období kariérového rozhodování • pedagogická diagnostika (předpoklady, zájmy, aspirace, zdravotní stav, omezení) – např. testy v oblasti kariérového rozhodování • identifikace a formulování vlastních priorit, aspirací žáka • vlivy na rozhodování žáka (rodiče, KP ze ZŠ, vrstevníci, sociální skupiny, vzory) • podpůrné systémy v kariérovém rozhodování • odpovědné rozhodování na základě získaných informací 			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doporučené postupy výuky:

- přednáška
- workshop
- zpracování samostatné práce

Důraz bude kladen na diskusní metody vedoucí k schopnosti volit vhodné metody a přístupy a ke schopnosti tyto volby podpořit argumentací.

Způsob ukončení:

- test znalostí
- zpracování kasuistiky ve formě písemné práce s teoretickým základem
- praktická zkouška – řešení modelové situace s rozбором

Hodnocení výsledků výuky:

- věcná správnost
- tvořivost

Doporučená literatura:

1. Nekonečný, M. *Psychologie osobnosti*. Praha: Academia, 1997.
2. Čáp, J. Mareš, J. *Psychologie pro učitele*. Praha: Portál, 2007.
3. Pospíšilová, B., Tyšer, J. *Výchovné poradenství*. Hněvín: Most, 2003.
4. *Volba - příručka pro učitele*. Hněvín: Most, 2001.
5. Úlovcová, H. *Uplatnění absolventů škol na trhu práce*. Praha: NÚOV, 2007.
6. Trhlíková, J., Ulovcová, H., Vojtěch, J. *Rozhodování žáků při volbě vzdělávací cesty a úspěšnost vstupu na trh práce*. Praha: NÚOV, 2008.
7. Úlovcová, H., Strádal, J. *Metodika úvodu do světa práce*. Praha: NÚOV, 2000.
8. Strádal, J. *Člověk a svět práce*. Praha: FORTUNA, 2001.
9. Infoabsolvent: www.infoabsolvent.cz
10. Průvodce světem povolání: www.occupationsguide.cz
11. Integrovaný systém typových pozic: www.istp.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	<i>Orientace ve vzdělávací soustavě</i>	Kód modulu:	K2
Nominální délka:	10 hodin (distanční forma vzdělávání)	Počet kreditů:	
Typ modulu:	Povinný – distanční	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Viz. Vstupní předpoklady uchazeče		
<p>Stručná anotace vymežující cíle: Cílem modulu je zorientovat kariérového poradce ve vzdělávací soustavě České republiky jako celku, a to s podrobnější znalostí vzdělávacích možností absolventů studovaného oboru, jak v oblasti terciárního vzdělávání, tak i v dalších vzdělávacích příležitostech, včetně dalšího vzdělávání. Dále je cílem vybavit ho kompetencemi, které mu umožní posuzovat vzdělávací nabídku v návaznosti na žákovy zájmy a předpoklady.</p>			
<p>Předpokládané výsledky: <u>Absolvent modulu bude schopen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> orientovat se v základní struktuře české vzdělávací soustavy (stupně vzdělání, základní druhy vzdělávacích programů, délka studia, vzájemná návaznost); orientovat se ve struktuře terciárního vzdělávání a nástavbového studia pro absolventy SOU (druhy oborů, skupiny oborů, způsoby ukončování, formy studia), a to s zvláštním zřetelem na možnosti navazující na studovaný obor vzdělání, s přihlédnutím k situaci v daném regionu; v případě gymnázií též v návaznosti na volitelné bloky, které škola realizuje; orientovat se v rozdílech v náročnosti studia a v šancích na přijetí u různých směrů a oborů terciárního vzdělávání a to s zvláštním zřetelem na možnosti navazující na studovaný obor vzdělání; volit vhodné vzdělávací alternativy v návaznosti na studovaný obor, na žákovy charakteristické rysy a na případně již zvolené budoucí profesní uplatnění; vybírat vhodné školy v návaznosti na vybrané vzdělávací alternativy a na příslušný region; odhadovat přibližné šance žáka na přijetí ve vybraných oborech a školách; orientuje se v nejzákladnější nabídce dalšího vzdělávání v příslušném regionu; volit alternativy zaměření kurzů dalšího vzdělávání v návaznosti na studovaný obor, na žákovy charakteristické rysy a na možnosti uplatnění v příslušném regionu; volit vhodné vzdělávací alternativy v případě hrozby předčasného ukončení studia; vést žáky k uvědomění si významu vzdělání a celoživotního učení pro jejich úspěšný a spokojený život; vyhledávání vzdělávacích příležitostí v zahraničí; orientovat se v možnostech využívání Europass. 			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah modulu školního vzdělávání v ČR

- celková architektura vzdělávací soustavy, návaznost a prostupnost
- stupně vzdělání, skupiny oborů, RVP, ŠVP
- možnosti vzdělávání na VŠ v návaznosti na studovaný obor
- možnosti vzdělávání na VOŠ v návaznosti na studovaný obor
- možnosti přechodu na jiný obor vzdělání v případě předčasného ukončení studia

Orientace v informacích o nabídce školního vzdělávání

- informace o škole jako o organizaci
- informace o oborech vzdělání
- informace o konkrétní realizaci oborů na jednotlivých školách

Možnosti dalšího profesního vzdělávání (vzdělávání dospělých)

- hlavní směry regionální nabídky, návaznost na trh práce
- role úřadů práce v dalším vzdělávání

Orientace v informacích o nabídce dalšího vzdělávání

- informace o vzdělávací firmě jako o organizaci
- informace o realizovaných kursech
- informace o jednotlivých běžích kursů

Vzdělávací příležitosti v zahraničí

- práva a povinnosti při vzdělávání v zahraničí
- práce se systémem Ploteus
- NICM
- nabídka vzdělání, školné
- nostrifikace

Doporučené postupy výuky:

Po základním seznámení s příslušným tématem by mělo následovat především vyhledávání informací o vzdělávacích možnostech na příslušných webech, sestavování vzdělávacích cest, zasazování těchto informací do kontextu studovaného oboru, zájmů a předpokladů žáka i možností profesního uplatnění.

Je vhodné navštívit Informační a poradenské středisko úřadu práce.

Způsob ukončení:

Vypracování závěrečné práce v podobě regionálního přehledu vzdělávací nabídky SŠ.

Hodnocení výsledků:

- věcná správnost
- práce s informačními zdroji

Doporučená literatura:

1. www.infoabsolvent.cz
2. www.vysokeskoly.cz
3. www.icm.cz/
4. www.europass.cz/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	<i>Orientace ve sféře práce a práce s informacemi</i>	Kód modulu:	K3
Nominální délka:	21 hodin (15 hodin distanční forma vzdělávání a 6 hodin přednášky)	Počet kreditů:	
Typ modulu:	Povinný – kombinovaný	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Viz. Vstupní předpoklady uchazeče		
Stručná anotace vymežující cíle:			
<p>Cílem modulu je, aby kariérový poradce získal základní orientaci ve sféře práce v kontextu regionálním, republikovém i evropském a využíval v této oblasti informačních zdrojů. Poradce musí napomáhat orientaci žáků ve sféře volby povolání, poskytovat základní představy o jednotlivých profesních oblastech a usnadnit pochopení souvislostí mezi jednotlivými kritérii volby povolání a charakteristickými znaky jednotlivých profesních oblastí. S výše uvedenými oblastmi je spojena jeho schopnost žákům na příkladech z okolí vysvětlovat charakteristické znaky různých typů pracovních pozic a možnosti jejich uplatnění ve firmách a institucích.</p> <p>Modul směřuje k tomu, aby kariérová poradce uměl žákům doporučit profesní oblasti, které odpovídají jejich zájmům i předpokladům a měl by umět odpovědět jak žákům, tak jejich rodičům na otázky týkající se problematiky volby povolání.</p> <p>Modul směřuje k tomu, aby kariérová poradce uměl žákům znát strukturu studijních a učebních oborů v ČR.</p> <p>Kariérový poradce by měl být schopen navrhnout žákům změnu profese a znát vzájemné vztahy mezi obory, které se změny týkají včetně organizačních problémů přestupu na jiný obor.</p> <p>Modul směřuje k tomu, aby kariérová poradce uměl žákům být rovněž schopen systematicky seřadit všechny potřebné informace o trhu práce, a to i v kontextu dalších souvislostí vyplývajících z potřeb žáků. Celou tuto oblast musí pak být schopen aplikovat v doporučení povolání a budoucí profesní orientace.</p>			
Předpokládané výsledky:			
<u>Absolvent bude:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> • mít základní přehled o hlavních oblastech pracovního uplatnění, resp. o tom, jaké hlavní profesní skupiny existují, co je jejich společným znakem (např. technické myšlení, zájem o chemii, vztah k přírodě, obchodní dovednosti, práce na počítači, zručnost, výtvarný talent apod.), jaká hlavní povolání se v nich vyskytují, jaký stupeň vzdělání, příp. jiné důležité požadavky tato povolání nárokují; • uvést strukturu studijních a učebních oborů v ČR a znát specifika v příslušném regionu; • popsat hospodářskou strukturu příslušného regionu, hlavní typy zaměstnavatelských organizací, vědět, čím jsou charakteristické; • mít představu o způsobech získávání zaměstnání (úřady práce, personální agentury, inzeráty, internet, přes známé, přímé návštěvy firem apod.) a o faktorech ovlivňujících šance při získávání zaměstnání (způsob psaní životopisu, první kontakt s potenciálním zaměstnavatelem, chování při přijímacím pohovoru apod.); • orientovat se v základních ukazatelích trhu práce (tedy vědět, co znamenají pojmy jako % míra nezaměstnanosti, absolutní počty nezaměstnaných, počty nabízených volných míst, poměry mezi počty nezaměstnaných a volných míst, krátkodobá a dlouhodobá nezaměstnanost, absolvent apod.), aby při setkáních s těmito 			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- ukazateli, bylo možné si vytvářet představy o situaci na trhu práce;
- popsat hlavní vývojové trendy na trhu práce (porovnání region, ČR, EU);
- uvést ve kterých profesních oblastech jsou v ČR největší problémy s nezaměstnaností absolventů škol, ve kterých profesních oblastech naopak absolventi nacházejí uplatnění relativně snadno; tuto situaci je třeba průběžně sledovat a alespoň základně se v ní orientovat;
- vysvětlit aspekty způsobující, že informace o aktuálním stavu na trhu práce v ČR mohou být někdy zavádějící (těmito aspekty jsou např. nedokončená transformace velkých průmyslových podniků, fluktuace absolventů škol do jiných profesních oblastí než vystudovaná apod.) a pod jejich zorným úhlem a ve světle celosvětových trendů posuzovat informace o uplatňování absolventů a o trhu práce v ČR vůbec;
- popsat teoretické zázemí problematiky profesní dráhy a kariéry, vysvětlit pojmy profesní mobilita, projekce profesní dráhy, vzorce průběhu profesní dráhy aj;
- popsat alternativy profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;
- podrobněji se orientovat v profesních oblastech, v nichž se předpokládá uplatnění absolventů příslušného oboru vzdělání dané školy (u gymnázií s výhledem absolvování VŠ nebo VOŠ);
- objasnit, jaké jsou základní trendy trhu práce v daném regionu v oblastech nejčastějšího uplatňování absolventů studovaného oboru;
- popsat možnosti participace na trhu práce v zemích EU (možnosti a podmínky uplatnění pro absolventy školy);
- disponovat kompetencí učit žáky sebeprezentaci na trhu práce (dovednosti chování, jednání a sebeprezentaci potřebné při vstupu na trh práce v písemné i verbální formě – např. sestavování žádostí o zaměstnání, životopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení aj.);
- orientovat se v problematice podnikání (podstata a formy podnikání, rozdíly mezi podnikáním a zaměstnaneckým poměrem, výhody a rizika podnikání, nejčastější formy podnikání, činnosti, s nimiž je třeba při podnikání počítat);
- orientovat se v hlavních informačních zdrojích o vzdělávací nabídce počátečního i dalšího vzdělávání;
- orientovat se v hlavních informačních zdrojích o nabídce práce;
- orientovat se v informačních zdrojích o pracovních a vzdělávacích příležitostech zahraničí;
- orientovat se v silných a slabých stránkách, v datové úplnosti a aktuálnosti a v možnostech použití hlavních dostupných informačních systémů, serverů, tištěných publikací a dalších informačních produktů podporujících kariérové poradenství;
- vyhledávat nové vhodné informační zdroje a aktuálnějších verze již využívaných;
- orientovat se v informační nabídce úřadů práce, zejména jejich Informačních a poradenských středisek;
- rozhodovat o potřebě informací pro jednotlivá kariérová rozhodování (o celkové profesní orientaci (u gymnázií), o druhu studia, o vhodném oboru vzdělání, o konkrétní škole, o kurzu, o nabídce zaměstnání apod., vč. zohlednění specifických skupin žáků);
- posuzovat vhodnost informací obsažených v daném informačním produktu pro jednotlivé druhy kariérového rozhodování;
- posuzovat vhodnost informačních produktů z hlediska jejich formy (tištěné/elektronické, na nosičích/internetové, datové/multimediální apod.), aktuálnosti a aktualizovatelnosti;
- používat vybrané informační produkty pro všechny druhy kariérového rozhodování žáka SŠ;
- vysvětlovat žákům, jaké informace a proč jsou pro ně důležité a v jakých

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

informačních produktech je najdou;

- vyhledávat v relevantních právních předpisech;
- orientovat se ve službách mimoškolských institucí.

Obsah modulu:

Sféra práce

- definice pojmů (svět práce, trh práce, práce, povolání, zaměstnání)
- trh práce (podstata trhu práce, ukazatelé trhu práce, informace o trhu práce, vývoj na trhu práce)
- regionální a oborové aspekty trhu práce – aktuální situace a trendy
- role státu na trhu práce (nezaměstnanost, aktivní politika zaměstnanosti, aktivity ÚP, personálních agentur)
- role EU na trhu práce (Evropská strategie zaměstnanosti, Evropský sociální fond)
- zaměstnání - povolání (klasifikace zaměstnání, atributy povolání, Mezinárodní klasifikace povolání ISCO-88, kartotéka typových pozic)

Formy informačních zdrojů

- tištěné zdroje
- webové zdroje

Informační zdroje o světě práce

- rozhodování o vhodnosti informačního zdroje
- využívání vhodných informačních zdrojů

Informační zdroje o vzdělávací nabídce

- rozhodování o vhodnosti informačního zdroje
- využívání vhodných informačních zdrojů

Základní povědomí o relevantních právních předpisech pro

- pro výchovné poradenství
- soustava počátečního vzdělávání (Školský zákon, Vysokoškolský zákon)
- přijímací řízení do nástavbového studia, na vyšší odborné a vysoké školy integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- uznávání kvalifikací (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání)
- pracovně právní záležitosti (Zákoník práce)
- zaměstnanost (Zákon o zaměstnanosti)
- podmínky a formy podnikání (Živnostenský zákon, Obchodní zákoník aj.)
- ochrana osobních dat a údajů

Základní povědomí o činnosti další poradenských subjektů

- úřady práce
- pedagogicko-psychologické poradny
- personální agentury

Doporučené postupy výuky:

- úvodní přednáška s řízenou diskuzí a praktickým řešením problémů z pohledu orientace na trhu práce
- distanční forma vzdělávání
- závěrečný workshop s obhajobou zadané práce v podobě sebe prezentace

Způsob ukončení:

Vypracování závěrečné práce v podobě regionálního přehledu trhu práce.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení výsledků:

- věcná správnost
- práce s informačními zdroji

Doporučená literatura:

1. BROŽOVÁ, D. *Kapitoly z ekonomie trhů práce*. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1120-7.
2. BROŽOVÁ, D. *Společenské souvislosti trhu práce*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-16-4.
3. *Hlavní charakteristiky trhu práce a politiky zaměstnanosti Evropské unie*. [online]. Europa - portál Evropské unie. (cit. 2009-10-10). Dostupné na: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/news/issues/080609_cs.htm>
4. KOFROŇOVÁ, O., et al. *Problémy trhu práce a politiky zaměstnanosti: Souhrnná zpráva z výzkumné studie provedené v rámci programu „Moderní společnost“* [online]. Masarykova univerzita, VÚPSV a NVR : 2003 (cit. 2009-10-10). Dostupné na: <<http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/vyzkumnestudie/zprava.pdf>>
5. NĚMEC, O. *Lidské zdroje na trhu práce*. Praha: Oeconomica, 2002. ISBN 80-245-0350-6. PUCOVÁ, V., et al. *Orientace ve světě práce: metodická příručka*. Most: Hněvín 2003. ISBN 80-86654-02-8.
6. PUGNEROVÁ, M. *Profesionální orientace*. Olomouc: VUP, 2006. ISBN:80-244-1198-0.
7. ÚLOVCOVÁ, H. *Uplatnění absolventů škol na trhu práce*. NÚOV Praha, 2007, ISBN 978-80-85118-00-1.
8. ÚLOVCOVÁ, H., STRÁDAL, J. *Metodika úvodu do světa práce*. NÚOV, Praha
9. STRÁDAL, J. *Člověk a svět práce*, Praha, FORTUNA, 2001.
10. HUBÁLEK, M.; ŠTĚPÁNKOVÁ, M.; ZAMBOJ, L. *Trh práce a diskriminace*. Vyd. 1.. Praha : Poradna pro občanství, občanská a lidská práva, 2008. 145 s. ISBN 978-80-254-2662-3.

Informační zdroje:

1. www.infoabsolvent.cz
2. <http://ekariera.nuov.cz/knihovna.html>
3. <http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/evropskastrateg>
4. <http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/esf>
5. www.vzdelani.cz
6. <http://eu-dat.cz>
7. www.nsp.cz
8. www.istp.cz
9. www.narodni-kvalifikace.cz
10. www.vysokeskoly.cz
11. <http://portal.mpsv.cz>
11. www.zakonynawebu.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	<i>Vstup na trh práce</i>	Kód modulu:	K4
Nominální délka:	19 hodin (5 hodin distanční forma vzdělávání a 14 hodin přednášky)	Počet kreditů:	
Typ modulu:	Povinný - kombinovaný	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Viz. Vstupní předpoklady uchazeče		
Stručná anotace vymežující cíle:			
<p>Absolvent modulu získá základní orientaci a potřebné kompetence v problematice vstupu žáků středních škol na trh práce. Získané kompetence mu pomohou optimálně je využít při poradenské činnosti a pomoci žákům v jejich rozhodování při vstupu na trh práce. Bude se orientovat v možnostech a podmínkách uplatnění na trhu práce, znát faktory ovlivňující šance při získání zaměstnání a způsoby jednání s potencionálním zaměstnavatelem. Naučí se získávat informace o zaměstnavateli z dostupných zdrojů, orientovat se v postupech firem při přijímání zaměstnanců. Získá znalosti o způsobu komunikace, vhodném chování a vystupování při přijímacím pohovoru, naučí se sestavit žádost o přijetí do zaměstnání, strukturovaný životopis a použít Europass. Osvojí si znalosti potřebné pro poradenství v oblasti zahraničních vzdělávacích a pracovních příležitostí.</p>			
Předpokládané výsledky:			
<u>Absolvent:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> • písemně i ústně prezentuje své dovednosti a znalosti při vstupu na trh práce, sestaví strukturovaný životopis, průvodní (motivační) dopis, žádost o zaměstnání a dovede využít dokladu Europass; • získává informace o trhu práce, nabídce zaměstnání z inzerátů, internetu, úřadu práce, personálních agentur, návštěv firem, informací od známých; • orientuje se ve faktorech ovlivňujících šance při získávání zaměstnání; • orientuje se v nejčastějších postupech firem při přijímání zaměstnanců a v adaptačním období po přijetí /zkušební doba/; • orientuje se v základních aspektech pracovního poměru, umí posoudit výhody a nevýhody soukromého podnikání a zaměstnaneckého poměru; • je schopen vyhledávání pracovních příležitostí v zahraničí; • je schopen vyhledávání vzdělávacích příležitostí v zahraničí; • orientuje se v možnostech využívání Europass; • orientuje se ve využívání systému EURES a Ploteus; • realisticky poznává vlastní přednosti, možnosti a omezení ve vztahu k vybraným povoláním a k nabídce ze zahraničí. 			
Obsah modulu:			
<p>Obsah modulu tvoří základní teoretický rámec informací vztahujícím se ke kariérovému poradenství pro výchovného poradce, který řeší otázky vstupu absolventů středních škol na trh práce aktivní formou. Jedná se o vybrané praktické techniky, které mohou napomoci žákům při jejich rozhodování se při vstupu na trh práce. V rámci praktických poznatků budou absolventi sebezkušenostní formou seznámeni s některými vybranými technikami, znalostmi a cvičeními zaměřenými na vlastní realizaci přípravy pro vstup na trh práce. Modul je koncipován na cvičení zaměřená na sebezpoznání, vyjadřování profesních záměrů, hledání možností získání zaměstnání a rozhodování o jeho volbě, podmínkách a požadavcích zaměstnavatelů při přijetí do zaměstnání a právních aspektech.</p>			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Osobní portfolio

- osobní předpoklady
- mé odborné znalosti a schopnosti
- mé dosavadní úspěchy
- osobnostní profil
- musím se umět i pochválit
- plánování výběru profese

Získání informací o nabídce zaměstnání

- nabídka zaměstnání z inzerátů
- internet
- úřad práce
- personální agentura
- návštěva firmy
- informace od známých

Sebeprezentace

- Curriculum vitae (životopis)
- vypracování profesního životopisu
- sestavení žádosti o přijetí a průvodního /motivačního dopisu/
- žádost odeslaná elektronickou poštou
- Europass
- Europass tvoří pět dokumentů
- postup pro získání Europass-dodatku k osvědčení
- přijímací pohovor verbální a písemná prezentace u přijímacího pohovoru
- odezva na životopis
- domácí příprava na pohovor
- telefonické interview
- místo, čas setkání a příchod na pohovor
- těsně před pohovorem
- navázání prvního kontaktu při pohovoru
- pohovor
- závěrečná fáze pohovoru
- oblečení, osobní potřeby

Orientace ve faktorech ovlivňujících šance při získávání zaměstnání

- hlavní faktory úspěšnosti uchazečů o zaměstnání
- absolvované vzdělání
- odborné znalosti a dovednosti
- osobnostní charakteristiky
- vnější faktory

Nejčastější postupy firem při přijímání zaměstnanců

- sledované klíčové kompetence
- vyučení pracovníci
- pracovníci se středním odborným vzděláním s maturitní zkouškou

Pracovně právní vztahy

- současné právní předpisy v oblasti pracovně-právní a zaměstnanosti
- uzavření pracovní smlouvy
- zkušební doba, ukončení pracovního poměru
- výhody a nevýhody soukromého podnikání a zaměstnaneckého poměru

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Exkurze, informace z praxe

- úřad práce
- firma zabývající se výrobní činností
- firma zabývající se obchodní činností

Pracovní příležitosti v zahraničí

- životopis a zvyklosti zahraničí
- Europas
- práce se systémem Eures
- práva a povinnosti při zaměstnání v zahraničí
- legislativní a další podmínky zaměstnávání v zahraničí
- vyřízení a transfer dávek

Doporučené postupy výuky:

- přednáška
- demonstrace vč. použití informačních a komunikačních technologií
- distanční forma vzdělávání
- praktické cvičení a diskuze
- exkurze

Způsob ukončení:

- vytvoření informačního balíčku pro žáky

Hodnocení výsledků:

- skupinová diskuze k informačnímu balíčku

Doporučená literatura:

1. PUCOVÁ, V., et al. *Orientace ve světě práce: metodická příručka*. Most: Hněvín 2003. ISBN 80-86654-02-8.
2. ÚLOVCOVÁ, H., STRÁDAL, J. *Metodika úvodu do světa práce*. NÚOV, Praha.
3. PUGNEROVÁ, M. *Profesionální orientace*. Olomouc: VUP, 2006. ISBN:80-244-1198-0.
4. *Poradenství pro volbu povolání a zaměstnání na úřadech práce v ČR*. Praha: 2005.

Informační zdroje:

1. www.euroskop.cz
2. <http://portal.mpsv.cz/eures>
3. <http://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/index.html>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	Problematika předčasných odchodů	Kód modulu:	K5
Nominální délka:	9 hodin (7 hodin distanční forma vzdělávání a 2 hodiny přednáška)	Počet kreditů:	
Typ modulu:	Povinný - kombinovaný	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Viz. Vstupní předpoklady uchazeče		
Stručná anotace vymežující cíle:			
Absolvent si v rámci modulu osvojí základní znalosti z oblasti předčasných odchodů. Seznámí se základními příčinami předčasných odchodů. Zjistí, jak předčasné odchody zasahují do státní politiky zaměstnanosti, jak poukazují na mezery a rezervy ve vzdělávací soustavě, ve vzdělávací nabídce v regionu, ve vzdělávacím systému jako celku a v součinnosti poradenských institucí se školami. Seznámí se s rizikovými skupinami ohroženými předčasnými odchody ze vzdělávání.			
Předpokládané výsledky:			
<u>Absolvent:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> objasní základní aspekty a úskalí primární volby uvede základní typologii příčin odchodů orientuje se v informačních zdrojích vzdělávací nabídky 			
Obsah modulu:			
Obsah modulu bude zaměřen na předání informací a znalostí nutných pro pochopení důvodů pro předčasný odchod a na typologii problémů předčasných odchodů.			
Špatná primární volba ze vzdělávací nabídky			
<ul style="list-style-type: none"> nízké povědomí o problematice volby vzdělávací dráhy; žák volí školu podle toho, kde jsou největší šance na přijetí rozhodování bez dostatku informací o vzdělávací nabídce a možnostech (dané obecně nízkými kompetencemi žáků v oblasti získávání a využívání informací), rozhodování bez objektivních pedagogicko-diagnostických předpokladů (učební styl, studijní návyky) rozhodování bez znalosti objektivních profesně-zájmových předpokladů (zájmový typ, preferované pracovní činnosti) nevyužívání dostupných informačních zdrojů (příručky, poradny on-line, internet, dny otevřených dveří, prezentace poskytovatelů vzdělání) nevyužívání služeb profi-diagnostických postupů (profesní diagnostika od profesionálů) 			
Typologie problémů předčasných odchodů v průběhu studia			
<ul style="list-style-type: none"> problémy se špatnou volbou školy problémy se špatnou volbou oboru problémy se špatně zvolenou úrovní vzdělání specifické problémy při studiu podle četnosti výskytu 			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doporučené postupy výuky:

- distanční forma vzdělávání
- evaluační diskuze - závěrečný workshop

Způsob ukončení:

- případová studie

Hodnocení výsledků:

- komplexnost studie

Doporučená literatura a informační zdroje:

1. Klíčové ukazatele: odborné vzdělávání a příprava ve střední a východní Evropě. Národní observatoř pro odborné vzdělávání a trh práce, 1999. ISBN 80-238-57150.
2. Předčasné odchody mladých ze vzdělávání v Moravskoslezském kraji. RISA 2001/2002, <http://www.risa.cz/is/dokumenty/files/a3.pdf?id=1003>, datum citace 12.12.2005.
3. Vojtěch, J. *Absolventi škol Moravskoslezského kraje na trhu práce- nezaměstnanost absolventů*: RISA. NÚOV: Praha 2004.
4. Česká republika v číslech: Souborné publikace. Český statistický úřad..Kód 1409-02, el. publikace.
<http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/publ/1409-02-2002>.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	Podnikání	Kód modulu:	K6
Nominální délka:	10 hodin (přednáška)	Počet kreditů:	
Typ modulu:	Povinný - přednáška	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Viz. Vstupní předpoklady uchazeče		
Stručná anotace vymežující cíle:			
Absolvent si v rámci modulu osvojí znalosti potřebné pro poradenství v oblasti zahájení podnikatelské činnosti. Absolvent získá základní poznatky z oblasti podnikání, seznámí se s základními formami podnikání a postupem při založení živnosti. Seznámí se s organizacemi, na které se může začínající podnikatel obrátit s žádostí o radu, či informace, jaké formy podpor v oblasti podnikání může využít.			
Předpokládané výsledky:			
<u>Absolvent:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> • správně používá základní pojmy z oblasti podnikání; • dokáže vysvětlit rozdíl mezi podnikáním a zaměstnaneckým poměrem (výhody a nevýhody); • orientuje se v možnostech a formách podnikání se zaměřením na živnost • popíše základní povinnosti podnikatele v oblasti účetnictví, daní a pojistném; • orientuje se v podpůrných programech pro začínající podnikatele. 			
Obsah modulu:			
Podnikání a profil podnikatele			
<ul style="list-style-type: none"> • pojem podnikání • podnikání versus zaměstnanecký poměr • výhody a nevýhody podnikání • profil podnikatele 			
Zahájení podnikatelské činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> • prvotní investice při zahájení podnikání • základní formy podnikání • živnost a podmínky pro její provozování 			
Základní povinnosti podnikatele			
<ul style="list-style-type: none"> • účetnictví a výkaznictví • daně v podnikání • pojistné sociálního pojištění • další povinnosti podnikatelů 			
Podpůrné programy pro začínající podnikatele			
<ul style="list-style-type: none"> • subjekty poskytující služby podnikatelům • evropské programy pro podnikatele • užitečné odkazy pro začínající podnikatele 			
Doporučené postupy výuky:			
<ul style="list-style-type: none"> • přednáška k vybraným obsahovým celkům • diskuse k vybraným obsahovým celkům 			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Způsob ukončení:

- písemná zkouška

Hodnocení výsledků:

- věcná správnost

Doporučená literatura:

1. SRPOVÁ, J.; ŘEHOŘ V. A KOL. 2010. *Základy podnikání*. Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3339-5.
2. VERBER, J.; SRPOVÁ J. A KOL. 2008. *Podnikání malé a střední firmy*. Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2409-6.
3. Hospodářská komora ČR, Příručka pro podnikání v roce 2009

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	<i>Pracovně právní vztahy</i>	Kód modulu:	K7
Nominální délka:	14 hodin (distanční forma vzdělávání)	Počet kreditů:	
Typ modulu:	Povinný – distanční	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	Viz. Vstupní předpoklady uchazeče		
Stručná anotace vymežující cíle:			
<p>Modul má připravit poradce na to, aby mohl žákům a případným klientům poskytovat informace a poradenství ve chvíli, kdy se budou zájemci rozhodovat pro určitý druh pracovního poměru. Zároveň je musí umět seznámit s tím, co by měla pracovní smlouva či dohoda minimálně obsahovat, aby byla platná a oni nebyli poškozeni na svých právech, upozornit i na povinnosti zaměstnance vůči zaměstnavateli včetně oblasti BOZP. Modul by měl naučit poradce, jak vysvětlit zájemci možnosti a výhody nebo nevýhody způsobů ukončení pracovního poměru z jeho strany i ze strany zaměstnavatele. Cílem modulu je dále naučit poradce vyhledávat informace a sledovat zásadní změny v základních právních normách v oblasti pracovního práva tak, aby je mohl přenášet na své klienty.</p> <p>V oblasti služeb zaměstnanosti musí být poradce schopen po ukončení studia modulu poskytnout zájemci jejich přehled, po posouzení vstupních měkkých dovedností zájemce vyhledat v nejbližším okolí pracoviště pracovní motivace a job cluby a doporučit zájemci jejich návštěvu. V případě nemožnosti sehnat zaměstnání v oboru poradce bude umět doporučit např. vhodnou rekvalifikaci či práci zprostředkovanou.</p>			
Předpokládané výsledky:			
<u>Absolvent:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v seznamu právních norem upravujících pracovní poměr; • umí vyhledat tyto právní normy a sledovat jejich zásadní úpravy; • rozeznává druhy pracovních poměrů i dohod konaných mimo pracovní poměr; • popíše nezbytné náležitosti pracovní smlouvy; • uvede základní práva a povinnosti zaměstnance vůči zaměstnavateli a naopak; • vysvětlí možnosti ukončení pracovní smlouvy; • umí vyhledat vzory smluv, dohod, mzdových formulářů; • objasní základní práva a povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele v oblasti BOZP; • uvede práva při skončení pracovního poměru; • se orientuje v možnostech služeb zaměstnanosti poskytovaných státem; • je schopen v regionu vyhledat a doporučit vhodné pracoviště pracovní motivace; • je schopen dohodnout zájemci účast v job klubu na ÚP; • odhadne chybějící soft-skills kompetence zájemce; • umí vyhledat a doporučit zprostředkování práce; • umí vyhledat a doporučit vhodnou rekvalifikaci; • sleduje zásadní změny v oblasti zaměstnanosti. 			

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah modulu:

Základy pracovního práva – souhrn základních norem, účastníci pracovněprávních vztahů, objasnění pojmů zaměstnavatel a zaměstnanec, jejich základní práva, povinnosti a zakázané činnosti

Vznik a druhy pracovních poměrů, dohody konané mimo pracovní poměr – vysvětlení pojmů

Pracovní smlouva – nezbytné náležitosti smlouvy, základní práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, zkušební doba

Další náležitosti smlouvy – pracovní doba, odměňování za práci, minimální mzda, dovolená

Ukončení pracovního poměru – dohoda, výpověď, zrušení pracovního poměru, uplynutí lhůty trvání, úmrtí zaměstnance, neplatné rozvázání pracovního poměru

Náležitosti ukončení pracovního poměru – pracovní posudek, zápočtový list, odstupné

Bezpečnost a ochrana a zdraví při práci – povinnosti a práva zaměstnavatele a zaměstnance, povinná školení, pracovní úrazy, nemoci z povolání

Vzory – smlouvy, dohody, ukončení a zrušení pracovního poměru, zápočtový list

Služby zaměstnanosti – příslušnost k úřadu práce, nabídky podpory úřadů práce, finanční podpora uchazečům o práci, možnosti rekvalifikací, motivační kurzy a job cluby

Pracoviště pracovní motivace – jeho vyhledání a doporučení vhodného pro zájemce

Posouzení kompetencí zájemce v oblasti soft-skills dovedností – doporučení vhodného kurzu

Zprostředkování práce – orientace v nejbližší nabídce, doporučení vhodné pracovní pozice

Možnosti a podmínky rekvalifikace – nabídky možností, proplácení nákladů, projektové aktivity ESF

Doporučené postupy výuky:

- distanční forma vzdělávání
- využití informačních a komunikačních technologií – vyhledávání na internetových stránkách

Způsob ukončení:

- didaktický test

Hodnocení výsledků:

- věcná správnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doporučená literatura:

1. Galvas, M. *Pracovní právo do kapsy 1*, Brno, ERA group, 2007, ISBN - 80-86517-05-5
2. Galvas, M. *Pracovní právo do kapsy 2*, Brno, ERA group, 2007, ISBN - 80-86517-06-3
3. Ryska, R. *Právo pro střední školy*, Praha, Fortuna, 2008
4. Hůrka, P., kolektiv autorů, *Pracovní právo v bodech s příklady*, Praha, Aspi, 2008
5. Úlovcová, H., Strádal, J. *Úvod do světa práce*, Havlíčkův brod, Fragment, 1998, ISBN - 80-7200-289-9
6. Želinský, M., Šimek, J. *Úvod do světa práce 1*, Zlín, ISŠT-COP Zlín, 1995

Informační zdroje:

1. www.mpsv.cz
2. www.mvcr.cz
3. www.strukturalni-fondy.cz
4. www.vzdelavani.cz
5. <http://eu-dat.cz>
6. www.univ.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	Poradenská komunikace	Kód modulu:	K8
Nominální délka:	18 hodin (8 hodin distanční forma vzdělávání a 10 hodin přednáška)	Počet kreditů:	
Typ modulu:	Povinný - kombinovaný	Platnost od:	
Vstupní předpoklady:	viz Vstupní předpoklady uchazeče		

Stručná anotace vymežující cíle:

Jednou ze základních kompetencí kariérového poradce je dovednost vytvořit pro průběh poradenské konzultace atmosféru důvěry a podporovat klienta tak, aby učinil vlastní rozhodnutí na základě faktického poznání a pochopení svých schopností, dovedností, zájmů a možností, které se mu nabízejí.

Cílem vzdělávání je prohloubit vhléd do poradenských praktik studiem poradenské psychologie a poradenských teorií, zejména do problematiky poradenského procesu a jeho etap, tj. navázání poradenského vztahu, fáze diagnostické, návrhů alternativních řešení a následné vedení klienta k vlastnímu rozhodnutí. V rámci vzdělávání se jeho účastníci seznámí s pravidly pro vytváření atmosféry důvěry mezi poradcem a klientem, zdokonalí se v umění naslouchání, porozumí významu verbálních i neverbálních sdělení a zvýší schopnost průběžného vyhodnocování poradenského rozhovoru a techniky a také dovednost, jak tento rozhovor připravit a efektivně vést. V rámci vzdělávání se jeho účastníci seznámí také se základními teoriemi motivace, koučování a dalšími způsoby, jak vést klienta k učinění vlastního rozhodnutí. Cílem vzdělávání je také ujasnění si důležitosti součinnosti ředitele školy, školního psychologa, třídních učitelů, pedagogů školy a preventistů působících ve škole či školním zařízení v oblasti kariérového poradenství. Vzdělávání povede k tomu, aby jeho účastník byl na základě znalostí dané problematiky vhodný systém spolupráce a toku informací v oblasti kariérové podpory a sám o něj také usiloval. Vzdělávání bude obsahovat také informace o možnostech centrální podpory kariérového poradenství.

Modul bude posledním modulem specializačního vzdělávacího programu a bude navazovat a využívat všechny předcházející moduly, zejména však poznatky získané v rámci modulu Problematika sebepoznání a samostatného rozhodování.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předpokládané výsledky:

Absolvent bude:

- správně používat základní pojmy a elementy mezilidské komunikace;
- používat základní techniky mezilidské komunikace;
- schopen/a vytvořit atmosféru důvěry;
- schopen/a aktivně naslouchat;
- umět posuzovat význam verbálních i neverbálních sdělení;
- schopen/a vést poradenský rozhovor s cílem identifikovat potřeby žáka, jeho osobnostní charakteristiky a vlivy na něj působící;
- umět nabízet více alternativ pro žákovo rozhodování;
- schopen motivovat žáka ke společnému hledání možných řešení;
- schopen spolupracovat s dalšími spolupracovníky školy, jejichž činnost souvisí s kariérovým poradenstvím – třídním učitelem, školním psychologem, preventivistou, pedagogy školy;
- umět navrhnout systém spolupráce všech dotčených subjektů na základě struktury a možností školy;
- orientovat se oblasti centrální podpory kariérového poradenství (informační, metodické a vzdělávací podpory).

Obsah modulu

Poradenské dovednosti:

- poradenský rozhovor jako základní diagnostická metoda
- vytváření vztahu poradce-klient, navozování atmosféry důvěry
- práce s city a emocemi
- techniky správného naslouchání
- techniky přípravy rozhovoru s klientem a vedení rozhovoru
- posuzování významu verbálních a neverbálních sdělení
- techniky motivace
- spolupráce s vedením školy a ostatními členy pedagogického sboru (podpora kariérového poradenství ve škole a využití poradenství v rámci prezentace školy)
- orientace v možnostech využívání centrální podpory kariérového poradenství

Tématické okruhy

- poradenský rozhovor (dialog – druhy rozhovorů, zaměření na proces či výsledek)
- chování vyvolávající důvěru, intimitu a pocit bezpečí
- umění komunikace
- aktivní naslouchání
- verbální a neverbální komunikace
- motivace

- proces rozhodování
- místo a funkce kariérového poradenství ve škole
- komunikační dovednosti v práci se skupinou a s rodinou
- centrální podpora kariérového poradenství (informační, metodická a vzdělávací)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doporučené postupy výuky:

- přednášky
- projektové formy práce
- nácvik psychosociálních dovedností
- individuální konzultace
- stáž v poradenských zařízeních a školách
- distanční forma vzdělávání

Nácvik psychosociálních dovedností s důrazem na zážitkové a sociální učení bude sloužit k hlubšímu porozumění procesům, které jsou typické pro interpersonální komunikaci a poradenskou činnost.

Způsob ukončení:

- zkouška
- případová studie

Hodnocení výsledků:

- znalosti v oblasti poradenské komunikace
- hodnocení ze stáží

Doporučená literatura:

1. GABURA, J. PRUŽINSKÁ, J. *Poradenský proces*. Slon, Praha, 1999.
2. VALIŠOVÁ, A. *Komunikace a vzájemné porozumění*. Praha: Grada, 2005.
3. HADJ MOUSSOVÁ Z. A KOL. *Pedagogicko-psychologické poradenství I. Vybrané problémy*. Praha: PeF UK, 2005.
4. HADJ MOUSSOVÁ Z. - DUPLINSKÝ J. A KOL. *Pedagogicko-psychologické poradenství II. Diagnostika*. Praha: PeF UK, 2002.
5. HADJ MOUSSOVÁ Z. *Úvod do speciálního poradenství*. Liberec: PeF TUL, 2002.
6. KŘIVOHLAVÝ J. *Povídej - naslouchám*. Praha: Návrat, 1993
7. VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000.
8. VÁGNEROVÁ, M. *Poradenská psychologie pro učitele*. Praha: Karolinum, 2005.
9. MIKULÁŠTÍK, M. *Komunikační dovednosti v praxi*. 1. vydání. Grada, Praha, 2003.
10. MATĚJČEK, Z. *Dítě a rodina v psychologickém poradenství*. Praha: SPN, 1991.
11. OPOČENSKÝ, J. *Poradenství pro volbu povolání*. Učební text. Praha: Katedra andragogiky a personálního řízení FF UK, 1996.
12. ŠIKULOVÁ, R. *Pedagogická komunikace jako prostředek sociální interakce*, 2007.
13. FREIBERGOVÁ, Z. *Systém poradenských služeb v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti v České republice*. Národní informační středisko pro poradenství, 2005.
14. STRÁDAL, J. *Metodika pro výchovné poradce (online)*. NÚOV, 2003.